

Malmö stad
Arbetsmarknads- och socialnämnden

Datum

2025-08-29

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2025-12631

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Justitiedepartementet - Ett nationellt förbud
mot tiggeri (SOU 2025:83)
STK-2025-1083**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Malmö stad har getts möjlighet att yttra sig kring en remiss från Justitiedepartementet om ett nationellt förbud mot tiggeri (SOU 2025:83). Utredningens uppdrag har varit att analysera frågor om tiggeri i Sverige samt bedöma om det finns skäl att begränsa eller förbjuda tiggeri nationellt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning att inte införa ett nationellt tiggeriförbud. Nämnden bedömer, i linje med utredningen, att ett förbud mot tiggeri skulle medföra negativa konsekvenser för målgruppens livssituation och ser stora risker med att förslaget bidrar till att ytterligare försvåra utsattheten för berörda målgrupper.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att ett nationellt förbud mot tiggeri begränsar kommuners förutsättningar att hantera frågan samt att tillgodose målgruppens rätt till insatser. Nämnden instämmer med utredningen i att rådande regleringar genom ordningslagen möjliggör mer välgrundade bedömningar utifrån lokala förutsättningar och behov samt utifrån kommuners ansvar och individers mänskliga rättigheter.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens bedömning att inte införa ett nationellt tiggeriförbud. Nämnden instämmer även i bedömningen att ett förbud mot tiggeri leder till negativa konsekvenser, stigmatisering samt försvårar möjligheten till stöd och skydd för samhällets mest utsatta grupper.

Författningsförslaget gällande ett nationellt förbud mot tiggeri lägger i huvudsak ansvar på de utsatta personerna, och inte på eventuella förövare som utnyttjar personer i människohandel genom tiggeri. Det menar nämnden undergräver brottsofferperspektivet. Nämnden anser att ansvaret i huvudsak ska läggas på förövarna och inte på de utsatta personerna.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser risker med författningsförslaget om att kriminalisera tiggeri. Det bidrar till att rättsvårdande myndigheter får befogenheter att hantera konsekvenser av social utsatthet, snarare än att utsatta personer får stöd och hjälp att ta sig ur sin situation.

Flera rapporter, däribland *Fattighedsrapport 2024* av Sveriges Stadsmissioner, lyfter brister i samhällets skyddsnät. Bland annat att försörjningsstödet inte räcker för en skälig levnadsnivå. Bristerna leder till att människor som har rätt till hjälp inte får den, eller får den för sent. Även Rädda barnens rapport *Barnfamiljers ekonomiska svårigheter 2024* synliggör att barnfamiljer med lägre inkomster har fått ett allt tuffare ekonomiskt läge.

Det är en utveckling som riskerar att leda till en ökad fattigdom och social utsatthet, vilket nämnden menar kräver nationellt samordnade sociala insatser, snarare än repressiva åtgärder och kriminalisering.

Arbetsmarknads- och socialnämnden är kritisk till utredningsdirektivet. Direktivet anger att utredningen oavsett ställningstagande i sak, ska lämna ett författningsförslag om ett nationellt förbud mot tiggeri. Det menar nämnden föregår utredningsprocessen och möjligheten att utgå ifrån fakta och kunskap samt riskerar att förstärka stigmatisering av redan sårbara och utsatta grupper innan utredningen tagit ställning i frågan.

Nämnden vill särskilt framhålla behovet av att utveckla stöd och skydd till personer som utnyttjats i människohandel, vilket författningsförslaget om ett nationellt förbud mot tiggeri motverkar. En fortsatt samverkan med civilsamhällets aktörer som dagligen möter målgruppen ser nämnden som en viktig förutsättning för att kunna erbjuda vägledning och hjälp till människor i utsatthet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer, i linje med utredningen, att ett förbud mot tiggeri skulle medföra negativa konsekvenser för målgruppens livssituation och ser stora risker med att förslaget bidrar till att ytterligare försvåra utsattheten för berörda målgrupper. Särskilt vad gäller möjligheten till stöd och skydd för de grupper som löper större risk att utnyttjas i tiggeri, däribland kvinnor, barn och personer med funktionsnedsättning.

Kommuners ansvar och befogenheter

Kommunen har enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) det yttersta ansvaret för att enskilda i kommunen får de insatser de behöver. Vidare vill arbetsmarknads- och socialnämnden också framhålla kommuners åtaganden i förhållande till diskrimineringsförbud, bland annat utifrån 1 kap. 2§ Regeringsformen och lag (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Målgruppen av personer som tigger har förändrats de senaste åren. Därför behöver eventuella regleringar vara flexibla för att bättre kunna möta målgruppens situation och behov. nämnden anser att ett nationellt förbud mot tiggeri begränsar kommuners förutsättningar att hantera frågan samt att tillgodose målgruppens behov av stöd.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser, i enlighet med utredningen, att rådande regleringar genom ordningslagen möjliggör mer välgrundade bedömningar utifrån lokala förutsättningar och behov samt utifrån kommuners ansvar och individers mänskliga rättigheter.

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer delvis med utredningen som menar att tiggeri i huvudsak är en kommunal angelägenhet. Å ena sidan anser nämnden att beslutsfattandet kring eventuella begränsningar av tiggeri bör ligga inom det kommunala självstyret.

Å andra sidan instämmer nämnden i utredningens beskrivning av att olika faktorer bidragit till att försämra för fattiga i Sverige, vilket kan få sociala konsekvenser i form av tiggeri. Det anser nämnden är en nationell angelägenhet som bör hanteras genom långsiktiga och hållbara lösningar.

Vad gäller stadens arbete utifrån ordningsperspektivet ser arbetsmarknads- och socialnämnden att tekniska nämnden kan bidra med kompletterande synpunkter.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]